

**Střední škola prof. Zdeňka Matějčka, Ostrava-Poruba,
příspěvková organizace**
17. listopadu 1123/70, 708 00 Ostrava-Poruba

PROFILOVÁ ČÁST MATURITNÍ ZKOUŠKY
Forma: povinná ústní zkouška

Předmět: PSYCHOLOGIE

Obor vzdělání: Pedagogika pro asistenty ve školství

Kód oboru: 75-31-M/02

Školní rok: 2024/2025

Třída: DSP5

TÉMATA

1. **Psychologie jako věda.** Předmět, odvětví směry a metody psychologie. Determinace psychiky. Využití psychologie v praxi asistenta pedagoga.
2. **Charakteristika poznávacích procesů** - vnímání, představy, fantazie, myšlení. Poruchy poznávacích procesů. Možnosti rozvoje poznávacích procesů.
3. **Paměť a pozornost.** Fáze, druhy a poruchy paměti. Vlastnosti pozornosti a její druhy. Možnosti rozvoje paměti a pozornosti.
4. **City.** Základní znaky, projevy a druhy citů. City a vůle z hlediska vývoje jedince. Emoční inteligence. Poruchy citů a nálad.
5. **Osobnost.** Činitelé ovlivňující vývoj osobnosti. Vlohy, schopnosti, dovednosti. Inteligence, její druhy, pásma. Možnosti rozvoje inteligence.
6. **Temperament a rysy osobnosti.** Klasické typy temperamentu (Hippokrat a Galén), model temperamentu podle H. J. Eysencka, C. G. Junga, Kretschmerova typologie. Typologie MBTI – využití ve školní praxi.
7. **Charakter.** Oblasti charakteru. Vývoj charakteru (Piaget, Kohlberg). Hodnoty a morální vývoj. Morální problémy současnosti. Výchova k morálnímu jednání.

8. **Novorozenecké a kojenecké období.** Tělesný, psychický a sociální vývoj. Potřeby novorozenců a kojenců. Bazální stimulace.
9. **Batolecí období.** Tělesný, psychický a sociální vývoj. Potřeby batolete. Hra v batolecím věku.
10. **Předškolní věk.** Specifika období vývoje dítěte předškolního věku. Dítě v MŠ, potřeby dítěte předškolního věku.
11. **Školní zralost.** Činnosti dítěte předškolního věku. Hra a její význam. Oblasti školní zralosti. Citová a sociální zralost. Odklad školní docházky – možnosti práce s nezralým dítětem.
12. **Mladší školní věk.** Specifika fyzického, psychického a sociálního vývoje dítěte tohoto věku. Rozdíly mezi pohlavími na 1. stupni ZŠ.
13. **Starší školní věk.** Specifika fyzického, psychického a sociálního vývoje dítěte tohoto věku. Rizika tohoto období a jejich prevence.
14. **Zátěžové situace.** Druhy konfliktů a možnosti jejich řešení. Konflikty ve škole. Asertivita, manipulace.
15. **Stres.** Příčiny a projevy stresu, nejčastější stresory. Prevence stresu. Učitelský stres. Základy duševní hygieny.
16. **Psychická deprivace.** Úloha rodiny při uspokojování psychických potřeb dítěte. Příčiny vzniku a projevy deprivace. Syndrom CAN.
17. **Školní třída jako sociální skupina.** Dělení skupin, utváření skupiny. Pozice členů skupiny. Klima školní třídy.
18. **Sociální a pedagogická komunikace.** Verbální a neverbální komunikace – druhy, stručná charakteristika. Zásady správného rozhovoru - užití technik aktivního naslouchání.
19. **Metody poznávání žáků.** Pozorování, rozhovor, dotazník, testy, rozbor výsledků činnosti.
20. **Učení.** Vysvětlení pojmu učení. Činitelé ovlivňující průběh a výsledky učení. Motivace v učení. Strategie učení.
21. **Žák – neprospěch a nekázeň.** Faktory ovlivňující školní neúspěšnost. Příčiny nekázně. Agresivní žák – charakteristika, zásady práce s agresivním žákem.
22. **Žák s poruchou adaptace na školní prostředí.** Charakteristika poruch adaptace na školní prostředí. Úzkostný žák – charakteristika, zásady práce s úzkostnými žáky.
23. **Rizikové chování ve škole.** Příčiny vzniku rizikového chování. Šikana a kyberšikana. Závislostní chování, poruchy příjmu potravy, předčasná sexualita atd. Prevence vzniku rizikového chování.

- 24. Osobnost pedagogického pracovníka.** Charakteristika osobnosti pedagogického pracovníka. Předpoklady pro práci asistenta pedagoga. Učitelský stres. Syndrom vyhoření.
- 25. Základy psychopatologie.** Příčiny vzniku psychických poruch. Charakteristika neurotických a psychotických poruch. Možnosti léčby.
- .

Zpracovala: Mgr. Jana Adamčíková

Projednala a schválila PK odborných předmětů oboru PMP